

Utlysning: Sjöfartsprogrammet

Energimyndigheten utlyser ca 15 miljoner kronor för forskning, utveckling och demonstrationsprojekt som ska bidra till utvecklingen av ett hållbart sjötransportsystem. Sista ansökningsdag är 4 september 2018 kl 23.59.

Med ett hållbart sjötransportsystem menar vi ett energi- och resurseffektivt sjötransportsystem som är helt baserat på förnybara drivmedel. Projektförslag med inriktning mot samhällsvetenskap och humaniora såväl som teknik och naturvetenskap samt tvärvetenskapliga projektförslag är välkomna i utlysningen.

Utlysningens syfte är att genom samverkan mellan sjötransportsystemets aktörer utveckla nya radikala innovationer, såsom tekniska lösningar, arbetssätt, tjänster, affärsmodeller, logistiklösningar etc. som bidrar till utvecklingen av ett hållbart sjötransportsystem och stärker svensk konkurrenskraft.

Vem kan ansöka om stöd?

Alla aktörer som kan bidra till programmets mål kan söka. Det kan till exempel vara

- Akademi
- Forskningsinstitut
- Offentlig sektor
- Näringsliv

Utlysningen riktar sig till projekt som adresserar en eller flera av följande områden:

- Energieffektiva fartyg – Insatser inom området kan gälla åtgärder för att reducera såväl fartygs fossila energianvändning för framdrift som för interna system. Olika typer av åtgärder för att förbättra den interna driften via automatisering, digitalisering, förändrade beteenden/arbetssätt eller förbättrade processer kan även ingå i programmet.
- Anpassning till förnybar energi – Detta kan gälla anpassning av driv och hjälpsystem till drift med förnybara drivmedel. Eldrift ingår även i denna kategori.
- Operationell verksamhet och system - Exempel på operationella åtgärder är ökat kapacitetsutnyttjande ombord, sänkt fart, ruttplanering och effektivt körsätt samt affärsmodeller mellan rederi och last-ägare.

Vidare finns det inom dessa områden behov av att öka kunskapen om hur nedanstående förändringsfaktorer påverkar och bidrar till omställningen.

- Drivkrafter till förändring – kunskap om hinder, barriärer samt vilka affärsmodeller som behövs för att åstadkomma en ökad energieffektivisering och en ökad andel förnybar energi inom sjötransportsystemet samt kunskap om beteenden, både hos individer och organisationer samt drivkrafter och kapacitet för förändring av dessa.
- Digitalisering – kunskap om vilka effekter som digitaliseringen har på sjötransportsystemet samt vilka möjligheter som finns för utveckling av nya innovativa energi- och resurseffektiva lösningar.
- Metoder och arbetssätt - kunskap om vilka möjligheter som finns med nya innovativa metoder och arbetssätt för att uppnå en ökad energieffektivisering inom sjötransportsektorn.
- Teknisk utveckling – tekniska åtgärder och lösningar som bidrar till ökad energieffektivisering och ökad andel förnybar energi.

Utlysningen välkomnar både forsknings-, utvecklings-, och demonstrationsprojekt. I alla projekt ska mottagarna av resultatet finnas representerade. Beroende på typ av projekt så kan det handla om allt från att mottagarna deltar i projektgruppen till att de ingår i en referensgrupp.

Projekt som beviljas stöd inom utlysningen kan tidigast starta 1 dec 2018 och som längst pågå till 31 december 2023.

Hur stor andel av projektets kostnader kan jag få stöd för?

Statligt stöd får beviljas till företag med olika stödnivåer beroende på projektets inriktning. För projekt som inbegriper experimentell utveckling får statligt stöd ges med högst 25 % av de stödgrundande kostnaderna, för industriell forskning högst 50 % och för grundforskning 100 % (länk till [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)). I vissa fall får Energimyndigheten bevilja en högre andel statligt stöd som t ex till små (+ 20 procentenheter) och medelstora (+ 10 procentenheter) företag (Länk till [Kommissionens förordning \(EU\) nr 651/2014](#)). Det innebär t ex att ett projekt som utförs av ett litet företag och inbegriper experimentell utveckling kan få högst 45 % statligt stöd (25+20). Till projekt som utförs av universitet, högskolor, forskningsinstitut med icke-ekonomisk verksamhet samt andra aktörer med icke-ekonomisk verksamhet (t.ex. kommunala förvaltningar) får Energimyndigheten enligt regleringsbrevet bevilja stöd med upp till 100 % av stödmottagarens stödberättigande kostnader ([Länk till regleringsbrev](#)). Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på samfinansiering än vad förordningen kräver om vi bedömer att det krävs för att projektet ska kunna ges stöd. Samfinansieringen kan till exempel utgöras av arbetstid (länk till hur den kan räknas ut), kontanta medel och

experimentkostnader. Samfinansiering i annan form än kontanta medel ska utgöras av faktiska och reviderbara kostnader. Statliga medel får inte räknas in i samfinansieringen.

Läs mer om de rättsliga förutsättningarna för att få stöd ([länk till Energimyndighetens hemsida](#)).

Villkor för beviljade projekt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. För att stöd ska kunna betalas ut till beviljade projekt måste stödmottagaren bekräfta sitt mottagande av Energimyndighetens beslut och acceptans av villkoren för stödet. Utförligare beskrivning av villkoren finns i bilagan nedan.

Så ansöker du

Ansökan ska skrivas enligt Anvisningar för sökande och lämnas i första hand in via Energimyndighetens elektroniska ansökningsverktyg [E-kanalen](#). Tänk på att skaffa användarbehörighet i E-kanalen i god tid eftersom det kan ta några dagar.

Ansökan ska vara skriven så att den som inte är insatt i ämnet har möjlighet att förstå vad projektet handlar om. Ansökan ska beskriva projektets energirelevans och innehålla tydliga del- och slutmål. Målen ska vara mätbara och formulerade på sådant vis att de kan uppfyllas under projektets löptid. Projektbeskrivning ska även innehålla bakgrund och analys av känd kunskap, metodbeskrivning, kostnadsberäkning, sammanfattande budget och plan för resultatspridning.

Energimyndigheten arbetar för att främja mångfald och jämställdhet och uppmanar därför sökande att beakta dessa frågor vid sammansättningen av projektgruppen, vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll samt i dess mål och effekter.

Den fullständiga ansökan ska vara inlämnad senast den 4 september 2018 kl 23:59.

Bedömningskriterier

Ansökningarna kommer att bedömas från följande kriterier:

- Omställningspotential för energisystemet.
- Vetenskaplig excellens och/eller forskningshöjd
- Nyttiggörande och spridning
- Programrelevans
- Genomförbarhet

Omställningspotential för energisystemet

- I vilken grad bidrar projektet till ett hållbart sjötransportsystem?

Vetenskaplig excellens och forskningshöjd

- Bidrar projektet till att föra forskningsfronten framåt?
- Bedöms projektet hålla hög vetenskaplig kvalitet?
- Innefattar projektet en ny idé eller innovation?

Nyttiggörande och spridning

- Finns det ett identifierat behov för projektets resultat, t ex en tydlig kunskapslucka eller marknadspotential?
- I vilken mån kan projektet komma till nytta, t ex genom kunskapsuppbyggnad, publikationer, nya varor, tjänster eller processer, kommersialisering?
- Vilka ambitioner har projektet att sprida resultaten? Finns en plan för hur resultaten ska nyttiggöras och spridas?
- Är mottagarna av resultaten representerade i projektet?

Programrelevans

- Projektets överensstämmelse med utlysningens syfte och programmets mål.

Genomförbarhet

- Är målen med projektet, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
- Är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk?
- Har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra satsningen?
- Är budgeten rimlig i förhållande till de tänkta insatserna och målen?

Beslut om stöd

Energimyndigheten kan komma att begära att du lämnar in en komplettering av ansökan om vi finner skäl för det. Begäran kan gälla t.ex. ökat krav på samfinansiering, förändringar i projektplanen eller utförligare beskrivning av projektiden. Din ansökan kommer att bedömas av ett externt programråd. Programrådet lämnar en rekommendation till Energimyndigheten om vilka projekt som bör beviljas stöd. Slutgiltigt beslut fattas av Energimyndigheten, tidigast i

december 2018. Du kommer kort därefter att få ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Energimyndighetens målsättning är att alla beslut om beviljande ska vara fattade senast under januari 2019 och att alla beslut om avslag ska vara fattade senast under februari 2019. Projekt inom programmet kan tidigast starta 1 dec 2018 och som längst pågå till 31 december 2023.

Bakgrund om programmet

Programmets vision är ett hållbart sjötransportsystem som är energi- och resurseffektivt och baserat helt på förnybar energi.

Programmet syfte är att:

- Utveckla kunskap, kompetens och lösningar som utgör bas för utveckling av nya radikala produkter och tjänster inom området.
- Genom samverkan åstadkomma ökad synlighet och överföring av, forskning, utveckling och nya lösningar mellan näringsliv och akademi.
- Att svenska aktörer kan utveckla klimat- och resurseffektiva produkter, systemlösningar och tjänster som är långsiktigt konkurrenskraftiga på en global marknad

Programmets målsättningar är att:

- Ny kunskap finns framtagen om hur en ökad energieffektivisering kan uppnås och hur en ökad andel förnybar energi kan användas inom sjötransportsystemet.
- Innovativa och vidareutvecklade arbetssätt, tjänster, affärsmodeller, teknik och anpassade lösningar som avsevärt förbättrar energi- och resurseffektiviteten inom sjötransportsektorn är demonstrerade.
- En långsiktig kompetensuppbyggnad i form av starka forskarmiljöer inom sjötransportområdet har förstärkts på flera lärosäten.
- Akademi, näringsliv och offentlig sektor, både nationellt och internationellt, samverkar och bidrar gemensamt till förståelse och förändring
- Resultatspridning med starkt fokus på nyttiggörande har skett till relevanta målgrupper inom akademi, offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle
- Etablerade tvärvetenskapliga samarbeten mellan forskare inom de naturvetenskapliga/tekniska och samhällsvetenskapliga/humanistiska disciplinerna som leder till en mångfald av perspektiv och lösningar.

För att uppnå dessa så kommer programmet att inriktas mot forskning, utveckling, och demonstration inom följande fokusområden:

- Energieffektiva fartyg
- Anpassning till förnybar energi
- Operationell verksamhet och system

Forskningen inom programmet ska ha högforskningshöjd och industriell relevans för att kunna understödja utveckling och implementering.

Programmet löper från 2018-03-22 till 2023-12-31 och har en total budget på 83 miljoner kronor.

Kontakt

Magnus Henke, Handläggare - sjöfartsprogrammet

Mail: magnus.henke@energimyndigheten.se

Telefon: 073 660 21 03

Bilaga

Villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Allmänt

Energimyndighetens beslut om stöd baserar sig på en överenskommen projekt- och kostnadsplan. Den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten ska bestridas med egna medel eller med medel från annan finansör. Stödmottagaren svarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projektiden. Energimyndighetens beslut om stöd, som inte avser innevarande budgetårs stödmedel, gäller endast under förutsättning att Energimyndigheten får/disponerar erforderliga medel.

Förskjutningar av kostnader mellan kostnadsslagen accepteras upp till 10 procent inom varje kostnadsslag, under förutsättning att totalramen inte förändras. Större förändringar kräver Energimyndighetens godkännande.

§ 1 Utbetalning av stöd

Utbetalning av stöd sker, om annat ej anges i beslutet, mitt i projektperioden för respektive budgetår utan föregående rekvisition. Stödet täcker mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos Stödmottagaren (gäller endast universitet och högskolor). Verifikationer för de redovisade kostnadsposterna ska vid anfordran insändas till Energimyndigheten. Medel som inte har förbrukats ska återbetalas. Förskott kan lämnas med högst 30 procent av det totala stödbeloppet (gäller endast universitet och högskolor). 15 procent, eller annan procentsats som framgår av beslutet, av beviljade medel kan innehållas tills slutrapportering enligt § 4 inkommit och godkänts av Energimyndigheten.

§ 2 Arbetsgivareförhållande

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter etc.

§ 3 Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren är skyldig att omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om medel för projektet i beslutet söks eller erhålls från annan än Energimyndigheten.

§ 4 Rapportskyldighet

Rapporter och enkäter enligt nedan ska inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Om särskilda redovisningar krävs därutöver anges det i beslutet.

Årsrapport

Universitet och högskolor är skyldiga att för varje budgetår på Energimyndighetens begäran inlämna årsrapport, rörande institutionens och/eller forskargruppens samlade verksamhet.

Lägesrapport

Lägesrapport rörande projektets verksamhet ska lämnas på Energimyndighetens begäran. Den ska innehålla en beskrivning av projektets hittillsvarande verksamhet och resultat samt en ekonomisk redovisning. Dessutom kan Energimyndigheten begära att rapporten ska innehålla en teknisk statusrapport. Lägesrapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

Ekonomisk Redovisning – gäller endast företag

Ekonomisk redovisning ska lämnas en till två gånger årligen på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Redovisning ska lämnas in senast vid i beslutet angivet datum.

Slutrapport

Slutrapport ska redovisa projektresultaten samt innehålla en beskrivning av projektets genomförande och måluppfyllelse. Dessutom ska rapporten innehålla en sammanfattning av projektresultaten på engelska om högst 200 ord. Rapporten ska lämnas till Energimyndigheten senast det datum som anges i beslutet.

En särskild ekonomisk slutredovisning ska inges senast vid i beslutet angivet datum och på en särskild blankett som tillhandahålls av Energimyndigheten eller hämtas på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Enkät

I slutet av varje år ska du som stödmottagare fylla i en enkät och lämna till Energimyndigheten. Vi samlar på uppdrag av till regeringen in uppgifter från

samtliga stödmottagare för att redovisa ett antal resultat i indikatorform i vår årsredovisning.

§ 5 Ändringar

Väsentliga ändringar inom den av Energimyndigheten godkända projekt- och kostnadsplanen ska i förväg anmälas till Energimyndigheten för prövning och godkännande. Inträffar omständighet av väsentlig betydelse, som får till följd att projektet avbryts, försenas etc, ska stödmottagaren omgående underrätta Energimyndigheten. Stödmottagaren är skyldig att omgående anmäla namn- och adressändring.

§ 6 Publicering

Projektresultaten ska publiceras. Publicering ska göras i enlighet med god internationell sed för publicering av forskningsresultat.

Stödmottagaren har rätt att skydda resultaten med patent eller annan immateriell skydds rätt och därvid avvakta med publicering intill dess eventuella ansökan om sådan skydds rätt inlämnats till berörd patentmyndighet. Avser stödmottagare att skydda resultaten ska detta meddelas Energimyndigheten. Ansökan till patentmyndighet ska inlämnas utan dröjsmål. Önskar stödmottagaren fördröja publicering av annat skäl än ovan nämnda eller avstå från publicering av visst resultat ska Energimyndighetens skriftliga medgivande därom inhämtas från fall till fall.

Vid all presentation av projektet ska anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

§ 7 Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare innehar den kommersiella nyttjanderätten över projektresultaten och har rätt att upplåta eller överlåta rättigheterna till annan.

Om rättighet till projektresultat överlåts till ett företag som bedriver ekonomisk verksamhet ska kompensation som motsvarar marknadspriset för rättigheterna lämnas (gäller endast universitet och högskolor).

§ 8 Granskningsrätt

Energimyndigheten eller person/er som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) äger rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som kan lämna upplysning om den tekniska och ekonomiska utvecklingen av projektet. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har dessutom rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport, som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från slutrapportdagen.

§ 9 Ändring av beslut

På stödmottagarens begäran med motivering kan Energimyndigheten medge välmotiverade ändringar i projektet.

§ 10 Upphävande av beslut

Energimyndigheten kan besluta att utnyttjat stöd ska innehållas alternativt att utbetalda medel, som ännu ej upparbetats, ska återtas om:

- a) förutsättningarna för projektets finansiering förändrats
- b) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- c) utsikter saknas för att inom rimlig tid nå tillfredsställande resultat i projektet (till exempel på grund av väsentligt ändrade förutsättningar eller konkurrensförhållanden) eller om projektets planerliga fortsättning inte kan anses säkerställd (till exempel på grund av obestånd om stödmottagaren är ett företag)
- d) stödmottagaren underlåter att underteckna och återsända ett exemplar av villkorsbilagan till Energimyndigheten.

§ 11 Återkrävande av utbetalt belopp

Utbetalt belopp jämte ränta 8 % (åtta procent) över gällande referensränta kan återkrävas med omedelbar verkan om:

- a) stödmottagaren inte lämnar föreskrivna rapporter enligt § 4
- b) stödmottagaren använder stödet till annat ändamål än vad som anges i den överenskomna projektplanen
- c) projektet inte bedrivs enligt den överenskomna projektplanen
- d) stödmottagaren i övrigt inte uppfyller skyldigheterna enligt villkorsbilagan eller de särskilda villkoren i beslutet.

§ 12 Innehållande av stöd

Energimyndigheten har rätt att stoppa vidare utbetalning av medel tills dess beslut har fattats att vägra utbetalning eller att återkräva beviljade medel enligt paragraferna 10 och 11. Ett sådant stopp av vidare utbetalning av medel kan även omfatta utbetalningar till andra projekt som administreras av samma institution, företag eller motsvarande administrativ enhet, om Energimyndigheten så beslutar.

§ 13 EU:s statsstödregler

Som villkor för stöd gäller att stödåtgärderna får upphävas eller ändras och stödet återkrävas om Europeiska kommissionen genom beslut som vunnit laga kraft eller Europeiska unionens domstol har funnit att stödet strider mot artikel 107 i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt. Beslut om upphävande eller ändring av stödåtgärderna fattas av regeringen. Därvid fastställs i varje enskilt fall villkoren för återbetalning av stöd.

Samtycke enligt personuppgiftslagen och medgivande till tillgängliggörande av information.

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats www.energimyndigheten.se. Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projekttitel och projektledare.

I och med att projektledaren och behörig firmatecknare undertecknar villkoren samtycker projektledaren till att personuppgifter (namn och organisation) och den behörige firmatecknaren till att icke sekretessbelagd information och rapporter som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall.

Allmän Handling och Sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller t.ex. för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.